ARA 5000 LEJ

Taxapostală plătită în numerar conf. aprobă Directiunea Generală P. T. T. Nr. 225.404 - 194.

VILÁGOSSÁG

KOLOZSVÁR, 1947 április 10. csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 86 szám

A parlament nagy többséggel megszavazta a nemzetgazdasági minisztérium ujjászervezéséről szóló törvényt

BUKAREST. — A parlament rendkivüli ülésszakának szombati záróülésén felfüggesztették a munkát az összes bizottságokban és rátértek a nemzetgazdaságügyi minisztérium ujjászervezéséről szóló törvényjavaslat vitájára.

Miután a törvényjavaslat előadója, Angheliu Emilian felolvasta a törvényjavaslatot kisérő szöveget, több képviselő kapott szót. Az első felszólaló Petre *Bejan* volt, aki csak nemrég mondott le a nemzetgazdaságügyi miniszteri tisztségről. A volt nemzetgazdaságügyi miniszter több pontban birálta a törvényjavaslatot, majd a legfőbb kérdéseket megkerülve, ellenjavaslatokkal hozakodott elő. Hasonló módon járt el a Liberális Párt jobbszárnyának hangadó képviselője, Rizescu-Branesti is, aki a törvényjavaslat birálata helyett az árak és bérek rendezését kifogásolta. Tudvalevő, hogy Rizescu-Branesti az ország egyik leggazdagabb embere, akinek több gyára van.

Több más felszólalás után mondotta el beszédét Ion Gheorghe Maurer államtitkár a törvényjavaslat védelmében. Beszéde elején az államtitkár rámutatott arra, hogy a törvényjavaslatot a mult hibáin okulva állitották össze. Majd azokra a birálatokra válaszolt, amelyek szerint a minisztérium keretén belül tulsok — 13 — igazgatóság fog működni.

— Ez a szám azonban — mutatott rá az államtitkár — csak abban az esetben sok, ha a tisztviselők önmaguknak és nem az országnak dolgoznak. Az adott esetben azonban a tisztviselők száma elégséges és szükséges.

Beszéde további részében Gheorghe Maurer kifejtette, hogy az állami beavatkozásra a nemzetgazdaság minden terén nagy szükség van. Végül kijelentette, hogy a minisztérium keretein belül nagy tisztogatási munkát végeztek, amelynek során pártállásra való tekintet nélkül számos tisztviselőt bocsátottak el. Az elbocsátás oka vagy alkalmatlanság, vagy becstelenség volt.

Maurer államtitkár beszéde után szavazásra került a sor, amely 155 szavazattal 10 ellenében a törvényjavaslat elfogadása mellett döntött.

Az ülés végén felolvasták a parlament ülésszakának bezárásáról szóló királyi leiratot.

A parlament ujabb ülésszaka április 21-én délelőtt kezdődik.

MOLOTOV:

A német népnek szavazással kell eldöntenie, hogy Németország szövetségi vagy egységes állam legyen

Németország ideiglenes politikai szervezetéről tárgyalnak Moszkvában

Moszkvában a brit és a szovjet tárgyalóbizottságok kicseréltek a brit—szovjet szerződés kibővitésére vonatkozó tervezeteiket. Előzetes jelentések valószinűnek tartották, hogy *a bizottságok tegnapi eszmecseréjén megkezdődött a részletek megvitatása.*

A külügyminiszterek tanácsa

szombaton megkezdte, majd hétfőn és kedden folytatta *az egyeztető bizottság Németország ideiglenes politikai szervezetére vonatkozó jelentésének a tárgyalását.* A bizottság kétnapi munka után készitett jelentésében öt pontban foglalta össze a felmerült kérdéseket és az ezekkel kapcsolatban eddig elhangzott javaslatokat. Ezek a pontok: 1. *A német központi igazgatási ügyosztályok megalakitása.* 2. *Német véleményező tanács létesitése.* 3. *A kormányhatalom megosztása a központi kormány és az egyes német országok kormányai között.* 4. *Ideiglenes központi kormány megalakitása.* 5. *Az ideiglenes kormány hatásköre.* Az egyeztető bizottság jelentése megállapitja, hogy a külügyminiszterek véleménye egyes pontok tekintetében megegyezik, másokra nézve eltér.

A *központi igazgatási ügyosztályok* kérdésével kapcsolatban a külügyminiszterek megvitatták a francia küldöttség javaslatát, amely megismétli a január 17-iki francia emlékiratban az egységes igazgatásra vonatkozóan kifejtett elveket. Az angol és az amerikai küldöttség egyetértett a francia javaslatnak azzal a részével, amely a szövetségesek által ellenőrzött német végrehajtóbizottságtól való függőségbe kivánja helyezni a német központi igazgatást. A szovjet küldöttség fenntartotta a jogot álláspontja kifejtésére. Az angol és az amerikai küldöttség hozzájárult ahhoz a francia kivánsághoz is, hogy a Saar-vidéket vegyék ki a német központi igazgatási ügyosztályok hatásköréből. Ugyancsak elfogadták a francia nézetet, amely szerint a központi igazgatás létrehozása nem befolyásolta a Ruhr- és a Rajna-vidék jövő statutumát. A szovjet küldöttség e két utóbbi kérdésre vonatkozóan fenntartotta álláspontját. *A megegyezés egyelőre az ellenőrző szerep tekintetében, amelyet a szövetséges ellenőrző tanács a központi igazgatási ügyosztályok felett gyakorol.* Viszont élénk vita alakult ki az egyes övezetparancsnokoknak a felelősége és joga kérdésében. A kérdést ismét az egyeztető bizottság elé utalták.

A *véleményező tanács* felállitásának az idejére vonatkozóan volt véleménykülönbség kiküszöbölődött, miután a külügyminiszterek elfogadták Bevin javaslatát. Ennek értelmében a *véleményező tanácsot a központi igazgatási ügyosztályok megszervezése után három hónappal alkotják meg. Az ideiglenes kormányt viszont a véleményező tanács létrejötte után kilenc hónappal hivják életre.* A véleményező tanács összetétele tekintetében a francia vélemény az, hogy a tanácsban részt kell venniök az egyes német országok 3—3 képviselőjének, akiket a kérdéses országok kormánya és törvényhozása jelöl ki és akik a demokratikus közvéleményt képviselik. A szovjet felfogás szerint a tanácsnak magában kell foglalnia az egyes német országok képviselőin kivül a pártok, a szakszervezetek és a demokratikus szervezetek képviselőit. Az angol és amerikai küldöttség hajlandó hozzájárulni minden olyan formulához, amely nem megy tul az egyes német országok, a pártok és a szakszervezetek képviselésén. A két angolszász küldöttség végül a francia javaslat felé hajlott, Molotov azonban kitartott álláspontja mellett, amely szerint a véleményező tanács munkájában szükséges a náciellenes demokratikus szervezetek részvétele is. Végül elhatározták, hogy a kérdést átteszik az egyeztető bizottsághoz.

A *kormányhatalom megosztása* kérdésében tárgyalási alapul a brit javaslatot vették, amely a regionális kormányoknak tart fenn minden hatalmat, amely nem tartozik kifejezetten a központi kormányra. A szovjet küldöttség ezzel a formulával ellentétben a központi kormány jogkörének pontos meghatározását szorgalmazta.

Az *ideiglenes kormány* életbeléptetésével kapcsolatban a fő kérdés az, hogy az ideiglenes alkotmány jóváhagyása után szükség van-e választásokra. Az amerikai és a francia vélemény szerint az ideiglenes kormány megalakitásához nem szükséges a választás. A szovjet és az angol álláspont szerint viszont az ideiglenes kormány beiktatása előtt szükséges német parlament választása.

Az ideiglenes kormány működési köre és az ellenőrző tanácshoz való viszonya tekintetében a négy nagyhatalom képviselőinek az álláspontja nagyjában a következő:

Egyesült Államok: Az ideiglenes kormány az ellenőrző tanács szótöbbséggel elfogadott utasitásainak megfelelően ellenőrzi a központi igazgatási ügyosztályokat és elkészíti a végleges alkotmányt.

Anglia: Az ideiglenes kormány az ideiglenes alkotmány alapján gyakorolja a törvényhozási és végrehajtó hatalmat, intézkedéseivel szemben azonban az ellenőrző tanács veto-val élhet.

Franciaország: Álláspontja hasonló az angoléhoz, azzal a kiegészitéssel, hogy az ideiglenes kormány működése nem sértheti az ellenőrző hatalmak részére fenntartott jogokat.

Szovjetunió: Az ellenőrző tanács irányelveinek megfelelően működő ideiglenes kormány alá tartozik a központi igazgatási ügyosztályok működése, továbbá az ideiglenes alkotmány által előirt jogkör. Feladata a militarizmus és a fasizmus maradványainak a kiküszöbölése és a szövetségesekkel szembeni német kötelezettségek végrehajtása. Elkészíti a végleges német alkotmány tervezetét, amelyet a német népnek kell megerősiteni.

Gromiko a nagyhatalmak azonnali leszerelését javasolta

NEWYORK. — *A Biztonsági Tanács* hétfői ülésén *Gromiko* szovjet kiküldött válaszolt *Austin* amerikai megbizottnak, aki a mult héten cáfolta, hogy a Görögországnak és Törökországnak szánt segitséggel az Egyesült Államok mellőzni kivánja az Egyesült Nemzetek Szervezetét. *Gromiko* nagy beszédben *birálta és elitélte az Egyesült Államok görögországi és törökországi politikáját. Hangoztatta, hogy az Egyesült Államok politikája nemcsak hogy nem járul hozzá az ENSz megerősitéséhez, hanem ellenkezőleg, gyengiti az alássa annak tekintélyét.* Véleménye szerint az Egyesült Államoknak várnia kellett volna a segitség tervével addig, amig az ENSz balkáni bizottsága befejezi munkáját. A továbbiakban *inditványozta a Görögországnak szánt amerikai segitség ellenőrzésére bizottság alakitását, hangoztatva, hogy az ENSz-nek kötelessége gondoskodni arról, hogy a segitség kizárólag a görög nép javát szolgálja. Törökország támogatását ellenezte.*

Gromiko a leszerelési bizottságban is beszédet mondott, megállapitva, hogy kormánya nem ért egyet az angol—amerikai tétellel, amely szerint az ellenőrzési rendszer megvalósulásának meg kell előznie a leszerelést. Azzal vádolta az angol és amerikai megbizottakat, hogy halogató politikát folytatnak. Felfogása szerint *a nemzetközi biztonság előfeltétele s egyben biztositéka éppen a leszerelés. Azonnali nemzetközi megegyezést sürgetett az atomfegyverek törvényen kivül helyezésére.* Szovjet vélemény szerint ez jelentős lépés lenne annak a nemzetközi bizalomnak a megszilárdulása felé, amelyre előző felszólalásaiban az angol és amerikai megbizott is célzott. A newyorki rádió tudósitója részletesen ismertette *Gromiko* beszédét, kiemelve a beszédben foglalt azt a javaslatot, hogy *a világ hatalmai haladéktalanul kezdjék meg a leszerelést.*

Lelkes ünneplés közben nyilvánitotta Románia diszpolgárává Sztalin vezértábornagyot a parlament

BUKAREST. — A parlament szombati ülésén Sadoveanu Mihail házelnök felolvasta a miniszterelnöknek azt az átiratát, amelyben kéri, hogy Sztalin vezértábornagyot nyilvánitsák az ország diszpolgárává.

Mujic Mihail, a Román Kommunista Párt képviselője az átirathoz javaslatot fűzött.

— A Törvényhozás Háza — szólt a javaslat — kifejezte azt a mély hálát és tiszteletet, amelyet a román nép Sztalin József Viszarionovics vezértábornagy, a Szovjetunió miniszterelnöke őexcellenciája iránt érez azért a segitségért, amelyet a román állam függetlenségének visszaszerzéséért folytatott harcban részére nyujtott, egyetértésben a kormány kezleményezésével, a 86—1939. számu törvény 56. szakasza értelmében elhatározza: Sztalin József Viszarionovics vezértábornagy, a Szovjetunió miniszterelnöke őexcellenciáját Románia diszpolgárává nyilvánitja.

A parlament a határozati javaslatot, Sztalint lelkesen éltetve, fogadta el. A képviselők és a kormány tagjai helyükről felállva ünnepelték a Szovjetunió nagy vezérét.

Bérek és árak egyensulya

A „Scanteia" „Az uj bérek megállapitása után" cimmel vezércikkben foglalkozik az árak és bérek kérdésével.

— Eljött az ideje annak — irja többek között a lap —, hogy véget vessenek a hivatalos és a feketepiaci árak között folyó spekuláns játéknak. Az uj árak megállapitása azonban az alkalmazottakra nézve katasztrofális lett volna, ha előbb nem állapitották volna meg az uj béreket, amelyek mindenben az uj árakhoz alkalmazkodnak. Az Országos Szakszervezeti Tanács fáradságot nem ismerő munkájának, de főként annak a ténynek, hogy a nemzetgazdasági minisztérium élén Gheorghe Gheorghiu-Dej áll, köszönhető, hogy az uj béreket a mezőgazdasági és ipari termékek áraimak keretein belül állapitották meg. Ilyenformán az uj bérek az 1946 februárjában megállapitott béreknek 12-szeresét, az uj árak pedig csak 10-szeresét teszik ki. Tehát az uj bérek és a közelebbről napvilágot látó uj árak között a távolság ezuttal megkisebbedett.

— Meddig fog azonban tartani — folytatja a lap — az árak és a bérek közötti egyensuly? Ez az a kérdés, amelyet mindenki jogosan tesz fel. Mert semmi kétség sem fér ahhoz, hogy a spekulánsok és a reakciós munkaadók mindent el fognak követni az árak emelésének és az uj bérek lemaradásának érdekében.

Ezután a lap rámutat arra, hogy még be sem fejeződtek a kollektivszerződések érdekében folyó tárgyalások, egyes munkaadók máris meg akarják fosztani a korpótlóktól és a kantinoktól a dolgozókat.

— És most — folytatja cikkét a lap — térjünk vissza ahhoz a kérdéshez, amelyet mindenki feltesz: Sokáig fog-e tartani az áraknak és a bérelmek ez az egyensulya? Határozottan válaszolhatjuk azt, hogy nem fog sokáig tartani, ha nem törünk rá a termelés erőteljes megszervezésére és a termelésnek az állam által végzett ellenőrzésére és irányitására.

Ezután a lap Gheorghiu-Dej általunk is ismertetett cikkét idézi, amelyben a nemzetgazdasági miniszter, a Román Kommunista Párt főtitkára a termelés ellenőrzését és irányitását, valamint az árak és a bérek valóságos alapon való rendezését és a spekuláció elleni törvénykezést követeli.

A lap végül rámutat arra, hogy e követelmények közül csak az egyik teljesedett, illetőleg teljesedik akkor, amikor a bérek rendezése után a napokban rendeződnek az uj árak is. Ha azonban ezt az egyensulyt a spekuláció felboritja, ha ismét a dolgozók terhére fogják eltolni az árakat, a válasz a termelés megszigoritott ellenőrzése lesz, amely párosulni fog a spekuláció elleni törvénykezéssel.

HÍREK

VILÁGOSSÁG
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 1.
Távbeszélő: 258.
Szerkesztőbizottság:
BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Letartóztatták Ciobanu ezredest, a vasgárdisták volt vezérkari főnökét

BUKAREST. — Az állambiztonsági hivatal letartóztatta Ciobanu Constantin ezredest hazaárulásért és az ellenséghez való átszökésért. Az ezredes Németországba szökött ki és a Horia Sima-féle vasgárdista hadsereg vezérkari főnöke lett. Romániába visszatérve, Ciobanu ezredes hamis okmányokkal igazolta magát és megpróbált a demokratikus rendszerben elhelyezkedni.

Az állambiztonsági hivatal a folyamatban lévő vizsgálat befejezése után Ciobanu ezredest átadja a katonai törvényszéknek, amely hazaárulásért és az ellenséghez való átpártolásért ítélkezik majd felette.

SZOLGÁLATOS KOLOZSVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK. Április 11-ig bezárólag szolgálatban: dr. Biró (Szabadság-tér 4), Kereszt (Mócok utja 2), Minerva (Dózsa György-utca 35), Victoria (Horea-ut 47), dr. Cseresznyés (Malinovszki-tér 13), Orient (Marasesti-utca 17). Egész éjjel szolgálatban: Minerva. Kereszt és dr. Cseresznyés gyógyszertárak.

LENGYELORSZÁG ÉS ROMÁNIA KÖZÖTT április 15-től kezdve rendszeresen megindul a vasuti teheráruforgalom Csehszlovákián és Magyarországon keresztül. Egyelőre csak teljes vasuti kocsi szállitmányok továbbithatók az országok közötti ujonnan megnyilt forgalomban.

A JASI TÖMEGMÉSZÁRLÁS VÁDLOTTAINAK bünperében a katonai törvényszék a husvéti ünnepek után kezdi meg a főtárgyalást. A borzalmas vérengzés vádlottainak első csoportjában 97 személy szerepel, akik ellen a vizsgálatot már befejezték és a vádiratot is elkészitették. A nagyszabásu per vádlottai második csoportjának kihallgatása még folyamatban van.

AZ ERDÉLYI MUZEUM EGYESÜLET természettudományi szakosztálya április 11-én, pénteken délután 6 órakor a Bolyai Tudományegyetem kémiai tantermében (Arany János-utca 11, II. emelet, 219. számu tanterem) rendes tudományos szakülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Ifjabb Xántus János dr.: Keskenyfilm és természettudomány, Népszerüsitő előadás, bemutató filmekkel. 2. Török Zoltán dr. ismerteti dr. Bányai Jánosnak „Egy ujabb hieroglifatipus a keleti Kárpátok flis zónájában" cimü cikkét. 3. Oszláts Viktor: Évszázadok babonái a természettudományok köréből, Népszerüsitő előadás. 4. Csürös István dr.: A Szamosvölgy növényszövetkezetei Gyalu és Apahida között. Az előadások időtartama 20 perc, ismertetéseké 10 perc, hozzászólásoké 5 perc.

AZ ÜNNEPEK ALATT — jelenti marosvásárhelyi tudósitónk telefonon — két állig felfegyverzett egyén leütötte és kirabolta Demeter József marosfelfalui korcsmárost. Személyleirás alapján a csendőrség megállapitotta, hogy a két támadó Bangha Petre és Hanga Alex többszörösen büntetett gonosztevők. A csendőrszárnyparancsnokság elfogatásukra 80 csendőrt és 400 falusit mozgósitott, akik átfésülték a környező erdőket. A veszedelmes gonosztevőket nem sikerült elfogni.

ELTÜNT NAGYBÁNYÁRÓL négy héttel ezelőtt Varga Kovács Károly 14 éves második gimnázista, alsófernezelyi lakos. Fekete haja, fekete szeme, alacsonynövésü, hizásra hajlamos, homlokán sebhely. Eltünésekor kék ruhát viselt. Aki tud valamit az eltüntről, jelentse a rendőrségen, vidéken a csendőrörsön.

RATOSNYA KÖZSÉGBEN, mint tudósitónk jelenti telefonon, a vonatkozó törvények alapján nekifogtak, hogy a háboru halottjait kihantolják és azokat a hősök temetőjében helyezzék el. Ratosnyáról érkező jelentések szerint a falu csendőrei fedetlenül tették ládákba a kihantolt holttesteket. Egyes ismeretlen tettesek a holttesteket azután kifosztották, lábaikról a bakancsokat lehuzták, a köpenyt levették, sőt egyes halottak müfogait is kiverték. A megye közvéleménye erélyes intézkedést kér az ügyben.

A P BETÜVEL KEZDŐDŐ NEVÜ KOLOZSVÁRI LAKOSOK részére állitja ki április 9-től kezdve a kolozsvári központi rendőrség bejelentőhivatala a fényképes személyazonossági igazolványokat. Az igazolvány kiállitásához az előirt okmányok felmutatása és két darab fénykép szükséges.

AZ ERDÉLYI RAPIDVONATOK Bukarest és Szatmár között, amelyek eddig csak másodnaponkint közlekedtek, április 6-tól naponta rendszeresen közlekednek.

MŰVÉSZET

Megnyilt az Erdélyi Képzőművészeti Szalon

KOLOZSVÁR. — Bensőséges ünnepség keretében nyilt meg vasárnap délelőtt az Erdélyi Képzőművészeti Szalon a sétatéri Müesarnok kiállitó termeiben. Az Erdély területéről felsorakozott magyar és román képzőmüvészek mostani tárlata felülmulja az eddigi kiállitásokat. Az együttélő két nép müvészeinek közös jelentkezése kiegésziti azokat a törekvéseket, melyek a tudományok s a müvészetek más ágaiban már két év óta a román—magyar barátság elmélyitésére irányulnak. E tény jelentőségére mutattak rá az Erdélyi Szalon megnyitói. Román részről Anca Titusz alpolgármester, magyar részről pedig Szentimrei Jenő müvészeti vezérfelügyelő hangsulyozták azt a követelményt, hogy a müvészeknek mindig elöl kell járniok az együttmüködés utján. A képzőmüvészek nevében Virgil Vatasianu és László Gyula vázolták a müvészetekben rejlő adottságokat, melyek lelki gazdagodáshoz, szépséghez s mindenek felett megtisztult emberséghez vezetnek.

Személyes megjelenésével tisztelte meg az ünnepélyes megnyitót Precup tábornok, Kurkó Gyárfás, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke, valamint szellemi és politikai életünk számos képviselője. A tárlat május 15-ig lesz nyitva. A kiállitó müvészekkel és müveikkel lapunk következő számaiban fogunk részletesen foglalkozni.

Erdélyi magyar irók müveit forditják finnre

KOLOZSVÁR. — A Mokrini finn könyvkiadóvállalat Helsinkiből lekötötte Kovács György ismert erdélyi iró „Aranymező" cimü regényének forditási és kiadási jogát. Ugyanakkor ujabb regényeket kért, hogy finn nyelvre való átültetésükkel közelebb hozzák a két testvérnép irodalmát.

A Romániai Magyar Irószövetség választmánya a következő müvek forditását javasolta a finn kiadónak: Asztalos István: „Uj esztendő", Berde Mária: „Tüzes kemence", Nagy István: „Réz Mihályék kóstolója", Szemlér Ferenc: „Arkangyalok bukása".

*

A „JÁNOS VITÉZ" ma délutáni előadását nagyon olcsó mozihelyárakkal tartják meg. Este a „Veszedelmes kanyar" kerül szinre, míg holnap, csütörtökön Kálmán Imre romantikus meséjü, gyönyörü operettje, az „Obsitos" szerepel a Magyar Szinház müsorán.

Valaki elköltözik...

Szerény, földszintes ház előtt megállt a fekete kocsi a négy fekete lóval.

Ezt meglátta Valaki.

— Ugy — sóhajtott Valaki —, egy ember tényleg elköltözik. Isten nyugosztalja. Hát ezt is megértük.

Megnézte a házszámot és felrohant a lakáshivatalba.

A lakáshivatal, mint a legudvariasabb és leghumánusabb intézmény, azonnal kiadott egy üde-rózsaszinü rekviráló bont.

Valaki alattomosan visszaosont a földszintes ház elé és bár még ott állt a fekete kocsi, enyhén háborgó lelkiismerettel mégis beosurrant a kapun és két kis rajzszeggel felerősitette az ajtóra a bont. Aztán mintha mi sem történt volna, fütyörészve távozott.

Valaki kebelbarátja percek alatt megtudta mi történt. Mégis nagy szerencse, hogy még vannak élelmes emberek. Azonnal üldözőbe vette barátját és rábeszélőképességét megtoldva néhány millióval, rávette, hogyha ő megkapja a kétszobást, egy szoba-konyhás paradicsomát feltétlenül adja át neki. Ebben megállapodtak. Éppen melegen rázták egymás kezét, amikor lélekszakadva befutott második költözködő sógornője.

— Micsoda boldogság — lihegte —, most én megkapom a te lakásodat! Mióta várok rá! Most végre az a szegény lány, az a Teréz a szomszédból, az is férjhez mehet, annak is lesz hová lehajtani a fejét.

Teréz viszont a szobáját villámgyorsan átadta annak a két diáknak, akik most nyolcan aluszanak egy ágyban, mire a felszabaduló ágyrészt haladéktalanul megkapta az a hajléktalan, aki eddig egy váróterem padját nevezte otthonának.

Még aznap délelőtt beállitottak a lakáshivatalba, a készséges hivatalnoktól átvették a rekviráló bont és némi közelharc után ki-ki felszegezte az optimizmus jelvényeit a megfelelő ajtókra.

Közben a földszintes ház ajtaján gyülekeztek a rózsaszinü cédulák. Egy bon fejtől, a másik lábtól övezte Valaki elvitathatatlan elsőszülöttjét.

Valaki fejét elöntötte a vér. Mi ez, hát mindenki pont az ő lakására pályázik? Majd ő megmutatja, hogy kié lesz az a lakás. Ő nem olyan ember, aki hagyja magát.

— Én voltam az első — rontott rá Valaki a Vetélytársára —, maga még aludt, amikor én már kiváltottam a bont.

— Téved — szólt szelíden Vetélytárs —, mert én már a megboldogult életében szerződést kötöttem a háziurral. Rosszindulatu betegségnél ez az előrelátás.

— Nézze — mondta Valaki —, én nagyon különös ember vagyok. Nekem olyan a természetem, hogy ha megharagszom, akkor csak... odasózok... és a másiknak vége. Legyen szíves és ne is jöjjön a lakás közelébe, mert én maga miatt nem akarok bajba keveredni. Nekem nem éri meg.

— Ne jöjjön maga.

— Én ne jöjjek, aki kitettem az első bont? Maga viccel!

A többi konkurrensek a háttérben viharosan helyeseltek. Tényleg mit képzel ez a kezdő, hogy ők mind a baton lemaradnak? Amikor már mindegyik kinézte, hogy a másik lakásában hová állítja az ágyat, hogy a másik ajtaján befér-e a szekrénye. Hat ember boldogságát akarja tönkretenni ez az arcátlan?

Közben Vetélytárs háta mögött is nőni kezdett a lakására pályázók sora. Ugy nőttek, mint eső után a gomba. Ők is felrohantak a lakáshivatalba, ők is kiváltották a boldogság zálogát, a rózsaszinü bont és felragasztották megfelelő ajtókra.

Ugrásra készen állt a két sereg. Másnap reggel Valaki komor fellegekben becsöngetett a szerény földszintes ház ajtaján. Egy virgonc leányzó kukucskált ki az ablakon.

— Elvitték már a hullát? — kérdezte Valaki, nem minden emberi megilletődés nélkül.

— Miféle hullát? — csodálkozott a leányzó.

— Azt kérem, amelyikért a halottaskocsi ide állt.

De erre már nagyot nevetett a szemtelen fruska.

— Nahát, ez a Jancsi bácsi mindig ide állítja a kocsiját, amíg a szomszédban felhajt egy kupicát — és eltünt a megálmodott lakás mélyén.

[illegible] ATTILA

AZ ORSZÁG HÍREI

Sepsiszentgyörgy: A háromszéki székely találékonyság a vetési csata szolgálatában

A háromszéki gazdák küldöttséget menesztettek Konstancába, hogy a kormány segitségeként érkező amerikai kukorica erős fedezet mellett és kerülők nélkül érkezzék meg a sok bajt látott megyébe.

A kukorica hiánytalanul és rövid uton meg is érkezett, de már a küldöttek arcán látszott, hogy valami baj van a szállitmány körül. Kitünt ugyanis, hogy az amerikai kukorica tulszáraz ahhoz, hogy Háromszéken vetni lehessen.

Összeültek, megforgatták vetették a dolgot. Mit csináljanak most már a csiraképtelen kukoricával? — ez volt a kérdés. Elvetni nem lehet, megenni nem akarták. Végülis ugy döntöttek, hogy se meg nem eszik, se el nem vetik, hanem kicserélik. A barótiaknak termett a mult esztendőben egy kevés. Vetésre is elegendő készletük volt. Elvitték nekik az amerikai kukoricát, egyék meg azt, helyette pedig adjanak a szükölködőknek vetni valót. A barótiak testvéri segitőkészségével nem is volt baj, odaadták amit kértek és igy az egész megye jól járt.

S ha igaz az, hogy „ki mint vet, ugy arat" — a háromszékiek megérdemlik, hogy jól arassanak.

Déva: Szabászati tanfolyamot rendezett a MNSz női tagozata

A MNSz helyi tagozatának női szervezete három hetes ingyenes szabászati tanfolyamot rendezett.

A dévai magyar nők a szabászati tanfolyam vezetésére Kovács István nőiszabót, Seidelhoffer Irén és Herczum Henrikné szabónőket kérték fel.

A kitünő munkaerők oktatását negyven nő hallgatta végig. A tanfolyam eredményével mind a tanitók, mind a tanitványok a legteljesebb mértékben meg voltak elégedve.

Bacau: A munkások segitik a vetési csatát

Az „Izvoreanu"-gyár munkásai arra a felhivásra, hogy támogassák a vetési csatát, elhatározták, hogy a gyár körül veteményeskertet létesitenek. A hatalmas kert fedezni fogja a gyár ellátószervének összes szükségleteit.

Emellett a gyár munkásai vállalták, hogy szabad idejükben kijavitják a falvak népének összes mezőgazdasági szerszámait. Ellátószervük kukoricakészleteit pedig kicserélték a Mezőgazdasági Kamara csiraképtelen tengerijével. Ennek a segitségnek az egész megye földmüves népe nagy hasznát látja.

Bukarest: 72 vasuti kocsi gabonát, élelmiszert és félmilliárd lej készpénzt gyüjtöttek márciusban az inséges vidékek részére

Az a gyüjtési mozgalom, amelyet az Aszálysujtotta Vidékeket Segélyező Bizottság a CARS, március hónapban folytatott le, igen kedvező eredménnyel zárult. Az összegyüjtött gabona és élelmiszer és az uj étkeztetőhelyiségek megnyitása lehetővé tette az inséges vidékek lakosságának jelentős megsegitését és sorsa enyhitését. Eddigi megállapitás szerint a CARS részére *március hónapban 72 és fél vasuti kocsi gabonát és egyéb élelmiszert gyüjtöttek. Ebből a* mennyiségből egyedül Temes-Torontál megye 22 vasuti kocsit, Dolj megye pedig 10 vasuti kocsit adományozott.

A március hónapban befolyt pénzadomány összege 2 milliárd 366 millió 428.905 lej volt.

Székelyudvarhely: Aradi munkások segitsége a székely aszálysujtotta vidéknek

Néhány héttel ezelőtt az aradi ITA-gyár munkásai nagymennyiségü textilanyagot és élelmiszert küldöttek az udvarhelymegyei CARS cimére, hogy azokat osszák ki az aszály következtében nélkülöző székelység között. Az aszálysujtotta vidékek felsegélyezésére alakult bizottság levélben mondott köszönetet a hathatós támogatásért. A köszönő levélben ezt irták az ITA üzemi bizottságának:

„Fogadják köszönetünket és elismerésünket az inséget szenvedő családok nevében a küldött egy vasuti kocsi kukoricáért és főleg azért a testvéri kézfogásért, amit az önök üzemi munkássága az inségesek megmentéséért tanusitott. Barátilag szoritunk kezet segitséget nyujtó testvéreinkkel, azzal a fogadalommal, hogy mindenkor egységesen haladunk velük együtt a demokrácia utján".

Kolozsvár: Április 16-án megkezdődik a sorozás

A kolozsvári hadkiegészitő parancsnokság rendeletére mindazok az 1926. évben született ifjak, akik az illetékes kerületi közigazgatási kirendeltségnél már jelentkeztek és a jelentkezésről megfelelő igazolványt (adeverinta) kaptak, az igazolvánnyal a hadkiegészitő parancsnokságon, Vörös Hadsereg-utja 50 alatt müködő sorozóbizottságnál a következő sorrendben megjelenni kötelesek:

Az I. és VI. közigazgatási kerületben lakók április 16-án. A II. és V. kerületben lakók április 17-én. A III. közigazgatási kerületben lakók április 18-án. A IV. közigazgatási kerületben lakók április 19-én.

Mindazok az ifjak, akik Kolozsváron születtek és nem jelentkeztek összeirásra a kerületi közigazgatási kirendeltségeknél, de hivatalból a nyilvántartásba felvették őket, valamint a más hadkiegészitő parancsnoksághoz tartozó ifjak április 21-én, 22-én és 24-én kötelesek jelentkezni.

Azok, akik valamilyen okból a fenti napokon nem tudnának sorozásra jelentkezni, április 30-án még eleget tehetnek jelentkezési kötelezettségüknek. A *más hadkiegészitő parancsnoksághoz tartozók jelentkezhetnek a sorozóbizottság előtt április 21-én, 22-én és 24-én az e napra beosztott ifjakkal együtt.*

Azok az ifjak, akik különböző okból nem szerepelnek az összeirási táblázatokban, de az 1926. évben születtek és jelenleg Kolozsváron laknak, jelentkezésük alkalmával a következő okmányokat kötelesek felmutatni: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Személyi leirás és fényképpel ellátott személyazonossági igazolvány. 3. Lakbizonylat. 4. Állampolgársági bizonyitvány. 5. Polgári foglalkozást igazoló bizonyitvány.

A távollévő ifjakat a jelentkezésnél helyettesitő szülők a kerületi közigazgatási kirendeltségektől igazolást kötelesek vinni arról, hogy az ifjak halaszthatatlan okból vannak távol. Azokat az ifjakat, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a sorozási törvény 60. szakasza értelmében 3 évi szolgálatra osztják be.

Áprilisban az alkalmazottak hitelbe vásárolhatnak a beszerzőcsoportoknál

A magántisztviselők fizetésük egyharmadát kapják előlegül a husvéti ünnepek előtt, a köztisztviselők és köznyugdijasok március havi fizetésükkel egyenlő összegü előleget

BUKAREST. — Az Országos Szakszervezeti Tanács végrehajtóbizottsága az összes szakszervezeti tagok tudomására hozza a következőket:

Az állami intézmények és magánvállalatok összes, bármilyen csoportba tartozó fizetéses alkalmazottainak ellátását a beszerzőcsoportok végzik. A beszerzőcsoportok kötelesek a fizetéses alkalmazottak részére zsiradékot, hust, burgonyát, babot, káposztát, borsót, hagymát, lisztet, tengeri lisztet, rizs- és árpakását, turót, tengerit, cukrot, tojást és gyümölcsizt kiszolgáltatni.

Kötelesek ezenkivül ruházati célra szövetet, ágynemü és fehérnemü vásznat, cérnát és lábbelit kiszolgáltatni, továbbá tüzifát és szappant, sót és petróleumot.

A felsorolt cikkeket a beszerzőcsoportok tagjai az illetékes hivatalos szervek részéről megállapitott fejadagban kapják. A felsorolt cikkeket a beszerzőcsoport tagjai a napi hivatalos áron fizetik meg.

Április hónap folyamán a fizetéses alkalmazottak a fenti cikkekből hitelbe is vásárolhatnak azzal a kötelezettséggel, hogy április havi fizetésükből a vásárolt cikkek ellenértékét levonják.

Azok a magánvállalatok, amelyeknél az alkalmazottak havonta kétszer: a hónap 15-én és 30-án kapják a fizetésüket, vállalatuktól a husvéti ünnepek előtt április havi fizetésük egyharmadát vehetik fel előlegül.

A pénzügyminisztérium jóváhagyása értelmében az összes állami fizetéses alkalmazottak és köznyugdijasok a husvéti ünnepek előtt a március havi fizetésükkel egyenlő összegü előleget kapnak, amelyet levonnak a később megállapitandó és április 1-től esedékes nyugdijösszegből.

Halálbüntetést kért az ügyész a magyarországi összeesküvés főkolomposaira

BUDAPEST. — A köztársaságellenes összeesküvési per legujabb eseménye Zaboreczky Ervin dr. népfőügyészhelyettes, az összeesküvési ügy megbizott népügyészének vádbeszéde volt.

— Két ellentétes világszemlélet harcát láttuk a főtárgyaláson — mondotta a népügyész. — A demokrácia védi a maga kiépitett gazdasági és politikai bástyáit. Szemben vele a mult áll. A reakció vissza akarja szerezni elvesztett pozicióját.

Zaboreczky Ervin dr. a továbbiakban részletesen vázolta a Magyar Közösség munkáját, Donáth jogfolytonosságelméletét és bizonyitotta, hogy a vádlottak a demokratikus államrendet akarták megdönteni. Ezután rátért a Földalatti Fővezérség szerepére és a németekkel való kooperáció tervére.

Beszéde végén a népügyész halálbüntetést kért a Hetes Bizottság hat tagjára: Donáth Györgyre, Szentiványi Domokosra, Szentmiklóssy Istvánra, Arany Bálintra, Kiss Károlyra és Héder Jánosra. Rajtuk kivül halálbüntetést kért a Földalatti Fővezérség vezéreire: Dálnoki Veress Lajosra és Andráss Sándorra is.

Ami a város költségvetéséből kimaradt...

Kolozsvár város költségvetése nem számol a valóságos helyzettel s igy kétségessé válik az 1947—48 évi tervek végrehajtása

KOLOZSVÁR. — *Lazar* Constantin, Kolozsvár polgármestere a napokban mutatta be a város politikai tanácstestületének Kolozsvár város jóváhagyott költségvetését.

A költségvetés Kolozsvár polgársága körében *vegyes érzelmeket keltett.* Ugyanazok az aggodalmak fogják el Kolozsvár lakóit, amelyet *Vijoli* aradmegyei képviselő mondott el az állami költségvetéssel kapcsolatosan. Gyors változások esetén hosszu időre pénzügyi tervet összeállitani lehetetlen. Amig az árakat és béreket együttesen nem rögzitik, minden hosszabb időre szóló költségvetési előirányzat illuzórikus.

Nem a mai gazdasági viszonyoknak megfelelően állitották össze a költségvetést!

Az állami költségvetésre mondottak Kolozsvár város költségvetésére is érvényesek. Célszerü lett volna, ha a város vezetősége — *a kormány intézkedéseihez hasonlóan — a városi vagyonkezelés pénzügyi tervezetét is a mai gazdasági adottságokhoz viszonyitva állitotta volna össze.*

A költségvetés adataiban találunk sok helyénvalót, de számosan fordulnak elő a mai időknek meg nem felelő előirányzások is.

Örömmel fogadjuk és üdvözöljük a város költségvetésében azt a tényt, hogy a személyzeti kiadásokra 13.70 százalékot, mig a dologi kiadásokra 86.30 százalékot irányoztak elő.

Ez az előirányzat *haladás a mult rendszereinek költségvetéseivel szemben, mert az eddigi költségvetéseket a személyzeti kiadások emésztették fel.* Ezért a város a multban beruházási célokra majdnem semmit sem tudott forditani.

Ennek ellenére a személyzeti és dologi kiadások közötti nagy különbség nem felel meg a való helyzetnek, mert a város vezetősége a személyzeti kiadásoknál *a jelenlegi fizetéseket vette tekintetbe, mig a dologi kiadásoknál a mai piaci árakat.* A költségvetésből azonban nem állapitható meg, hogy az áremelkedések mennyire *befolyásolják a költségvetés egyes dologi tételeinek összegét.*

Mit kapnak a magyar intézmények?

Kolozsvár magyar társadalma örömmel vette tudomásul, hogy a költségvetésben a Magyar Szinház 200 millió, a Magyar Zenekonzervatórium 8 millió lejjel szerepel. A költségvetés kulturális kiadásai között a felekezeti iskolák, a szegényebb egyházak és egyéb kulturális, művészi és sportegyesületek 265 millió lej előirányzattal szerepelnek. Kolozsvár magyar társadalma reméli a város vezetőségétől, hogy a fenti összegek *szétosztása az igazságos arányositás és szükségletek szerint történik meg.*

A régóta hiányolt utcaöntözőgép, mely a város köztisztaságát szolgálná, szerepel az uj költségvetésben és szép összeget biztositottak a köztisztaság részére nagyon szükséges gépkocsi beszerzésére is, valamint állatok és köztisztasági szemétgyüjtő ládák vásárlására.

A munkástársadalmat különösképpen érdekli a költségvetési előirányzat *a külsőutcák kijavitására forditandó összeg.* A „Világosság" az elmult év folyamán több alkalommal rámutatott arra a tarthatatlan helyzetre, amely az elhanyagolt utcák miatt *különösen a dolgozókat sujtja.* A város is belátta ennek a helyzetnek tarthatatlanságát és az elkövetkező évben *kétmilliárd lejt* irányzott elő a munkásnegyedekben lévő utak kavicsolására. A város mérnöki hivatala ennek a kevés összegnek felhasználását ugy gondolja, hogy ott, ahol a külvárosi kocsiutak kiépitett talaja megengedi, a rossz utburkolatokat kavicsolással kijavitják. Ilyen módon szó van a kétvizközi utak kijavitásáról. Mig azokon a külvárosi utakon, ahol az utak alaptalaja *egyáltalán nem volt kiépitett* és az itteniéket kavicsolással megjavitani nem lehet, járdát épitenek és igy fognak a lakosság helyzetén segiteni.

Kijavitják a vágóhidat

Az 1947—48. évi városi költségvetésben 800 millió lejt szántak a vágóhidi mély hütőberendezés felszerelésére, valamint a vágóhid kisebb javitására.

Az ujjáépitési tervből *talán csak egyetlen hidnak a felépitése valósul meg ez évben.* Tervbevették a Kajántói-uti hid felépitését. A nemrég megtartott árlejtésen a hidépitésre benyujtott legolcsóbb ajánlat *5 milliárd lej volt.* Ezzel szemben a város ennek a hidnak ujjáépitésére *1 milliárd 900.000 lejt irányzott elő.* Igy az aránytalanul nagy összeg miatt a város a Kajántói-uti hid felépitését ugy akarja megvalósitani, hogy alapépitményeit betonból késztteti el, mig magát a hidat — ideiglenesen — fából épitik meg. Remélhető, ha az árak nagyon el nem tolódnak, a költségvetési előirányzat erre az épitkezésre elegendő lesz.

Kolozsvár nem maradhat népfürdő nélkül

A költségvetés szerint ezzel — sajnos — *ki is merül a város beruházási terve.* A fennmaradó összeg mind olyan kiadásokra vonatkozik, amely a rendes közigazgatás fenntartási költségeit fedezi. *Igy a háboru utáni ujjáépitési feladatok megoldása teljesen elmarad.*

Kolozsvár ujjáépitésének feladatai nagyok és égetőek. Joggal várhattuk volna el Kolozsvár demokratikus vezetőségétől, hogy ezt a nagyon égető kérdést előbbre vigye. A költségvetésben nincs adat arra, hogy a város legalább egy közüzemet, vagy középületet, munkáslakást akarna felépiteni, sőt a meglévő városi épületek kijavitására is csak 544 millió lejt irányzott elő. *Egyetlen egy tétel sem foglalkozik a mult évben annyiszor tervbevett, különböző gyüléseken letárgyalt népfürdő vagy vásárcsarnok megépitéséről.* Ekkora város, mint Kolozsvár, *nem maradhat népfürdő nélkül.* Ha a mai körülmények nem is engedik meg a hatalmas arányu épitkezéseket, joggal elvártuk volna a város vezetőségétől, hogy *a meglévő közfürdőket kijavittassa.* Figyelme lehetett volna arra is, hogy a külvárosokban ugynevezett *zuhanyfürdőket állitson fel a munkásság részére.* Ezekkel a tervekkel az elmult évben a városi mérnöki hivatal behatóan foglalkozott.

Elértéktelenedik az ujjáépitési alap!

Érdeklődéssel figyeli a város lakossága *a városi ujjáépitési alap kérdését is.* A város vezetősége a mult év októberében azért létesitette ezt az alapot, hogy ezzel megoldjon néhány ujjáépitési feladatot. Célja volt munkáslakások épitése, lebombázott házak kijavitása, népfürdő és vásárcsarnokok épitése. Tudomásunk szerint mult év októberétől december 31-ig *522 millió lej folyt be az ujjáépitési alapra.* A „Világosság" hasábjain már többször érdeklődtünk, hogy *mi történt a befolyt összeggel?* A város vezetősége a fenti alapból 400.000 téglát vásárolt 103 millió 162 ezer 922 lej értékben. Megdöbbenve látjuk, hogy 418 millió 937 ezer 078 lej ujjáépitésre befolyt összeg *a város pénztárában fekszik.* Köztudomásu, hogy az árak emelkedésével ennek az összegnek értéke csökken. *Ki vállalja a felelősséget ezért a veszteségért?* Ezt az összeget, amely a város polgárainak önkéntes megajánlásából a mult évben befolyt — mint azt már annyiszor megirtuk —, *azonnal anyagba kellett volna fektetni.* A város lakossága aggódik, hogy a jószándéku, önkéntes megajánlásból befizetett összeg annyira el fog értéktelenedni, hogy abból semmit sem lehet épiteni.

Mindezeket a kérdéseket szem előtt tartva — azokkal együtt, amelyekkel helyszüke miatt itt nem foglalkozhatunk —, kiváncsian várjuk a költségvetésnek 1947—48. évi végrehajtását. *Egy költségvetés valódiságát, helyességét maga a gyakorlati végrehajtás mutatja meg.*

B. A.

A székelyföldi közbirtokosságok és erdőbirtokosok

április 12-én Csikszeredában kongresszust tartanak

CSIKSZEREDA. — (Tudósitónktól.) A Magyar Népi Szövetség csikvármegyei szervezetének kezdeményezésére a székelyföldi közbirtokosságok április 12-ére és 13-ára Csikszeredába kétnapos értekezletre hivták össze a községi vagyonok képviseleteit, hogy megtanácskozzák jövő sorsukat.

A nagyfontosságu értekezletet szervezőbizottság késziti elő, amely Csikszeredában április 2-án tartotta meg első tanácskozását. A MNSz meghivására nagy számban jelentek meg ezen a tanácskozáson a négy székely vármegye közbirtokossági, erdészeti és szövetkezeti szakemberei, hogy megbeszéljék a közösségi vagyonok érdekvédelmét és kihasználásuknak legmegfelelőbb lehetőségeit. Csik megye részéről a kongresszus előkészitő munkájában *Gál* Ferenc, a MNSz elnöke, dr. *Kovács* Károly ügyvéd, *Rákossy* István erdőmérnök, dr. *Karda* István, dr. *Karda* Ferenc és *Békéssy* Elek, Udvarhely megye részéről dr. *Hadnagy* Károly, *Biró* Gábor és dr. *Kocsis* János, Háromszék vármegye képviseletében *Szőcs* Ernő, Marostorda vármegyéből *Klözer* Oszkár erdőtanácsos, a MNSz országos központja részéről *Fodor* István és *Káli* János körzeti felelős vettek részt.

Az értekezletet a MNSz felkérésére dr. *Kovács* Károly, a közbirtokossági kérdések szakértője vezette le. Magasszinvonalu előadásban *ismertette a közbirtokossági vagyonok keletkezését és rámutatott azokra az időszerü kérdésekre, amelyeket az április 12—13-i kongresszusnak meg kell oldania.*

Az előkészitő értekezlet hatalmas munkaanyagot ölelt fel azzal a céllal, hogy az április 12—13-i kongresszus végleges kidolgozásában *hasznos és támogató segitséget nyujtson az egész ország gazdasági életének.* Ilyen irányu épitőmunkára a Magyar Népi Szövetség csikvármegyei szervezete meghivja és szeretettel várja mindazokat, akik felelősséget éreznek népünk jövőjével szemben

A MNSz központi intézőbizottsága az április 12-én és 13-án Csikszeredában megtartandó közbirtokossági és erdőkongresszus tárgysorozatát a következőkben állapitotta meg:

1. A romániai magyarság kezén lévő erdő- és közbirtokosságok jelenlegi helyzetének felmérése és egységes elvek szerinti vezetése.

2. Az erdőtörvények kihasználása és az iparositás kérdése.

3. Az erdőtörvénnyel kapcsolatos állásfoglalás.

4. Közös érdekvédelmi szerv megalakitása.

5. Javaslatok, inditványok.

A kongresszust a csikszeredai vármegyeháza disztermében április 13-án délelőtt 9 órakor nyitják meg, mig az előadók előértekezlete április 12-én délután 4 órakor kezdődik a MNSz helyiségében.

Meg kell inditani az udvarhely—csikszeredai vasutvonal előmunkálatait

SZÉKELYUDVARHELY. — (Tudósitónktól.) Rendkivüli ujjáépitési értekezletet tartott közvetlenül a husvéti ünnepek előtt a MNSz udvarhelymegyei szervezete. Az értekezleten az országos központ részéről megjelent *Balogh* Edgár rövid előadásban ismertette az 1848-ban tervezett, de mindmáig meg nem valósult székelyudvarhely—csikszeredai vasut gazdasági és politikai jelentőségét, majd a Székelyföld nyersanyagainak felkutatására létesitett bányászati kutató intézet felkarolását kérte a megyei és városi hatóságoktól.

Az értekezlet felszólalói uj megvilágitásba helyezték a MNSz ujjáépitési tervének első két pontját. *Szilágyi* Ignác főispán részletesen ismertette a százéves vasutépitési tervet s közölte, hogy ez a terv sohasem jutott még el a pontos mérésekig, ugy, hogy a *társadalmi erők mozgósitásával egyidőben sürgősen meg kell inditani a szakszerü mérnöki előmunkálatokat.* A MNSz parlamenti képviselői már meg is kezdték a tárgyalásokat az illetékes kormánytényezőkkel s e vasut lefektetésének nemzetgazdasági jelentősége tekintetében olyan megegyező a vélemény, hogy *az állam előreláthatólag éppen ennek a vonalszakasznak a kiépitésével kezdi majd meg közlekedési hálózatának kiegészitését.*

A Székelyföldi Bányászati Kutató Intézet helyzetéről *Bányai* János geológus-főmérnök adott jelentést, majd *Dobos* Ferenc polgármester közölte a város lakossága nevében, hogy mind a vasutépités, mind pedig a bányászat fellenditésére maga Székelyudvarhely város is fokozott figyelmet fog forditani.

Általános tetszést keltett a Kommunista Párt kiküldöttjének felszólalása, melyből kiderült, hogy a megye kommunistái *máris mozgósitották az érdekelt falvak lakosságát a vasutépitéshez szükséges fa, kő, fuvar és munkanapok önkéntes megajánlására.* A kommunisták állottak a nyersanyagkutatás élére is, amennyiben faluról falura felvilágositották az iparositásban leginkább érdekelt szegényrétegeket a bányászat jövendőbeli fontosságára. Ennek a munkának az eredményeként *minden faluból érkeznek nyersanyagminták a kutatóintézethez.*

A tanügyi hatóságok részéről *Lévay* Lajos református kollégiumi igazgató közölte, hogy a vasutépités és nyersanyagkutatás terén a tanszemélyzet is ki óhajtja venni részét az általános felvilágositó hadjáratból.

A megyei agrárbizottság

birtokba helyezi Ujpalotán a svábok által üldözött magyar telepeseket

NAGYVÁRAD. — (Tudósitónktól.) Az 1945-ös földosztás idején az ujpalotai földosztó bizottság kisajátitotta *34 ujpalotai sváb gazda — összesen 312 holdat kitevő — földjét, mivel az illetők egyrészt a „Volksbund" tagjai voltak, másrészt önként beállottak SS-nek.* A kisajátitott földeket a kormány által idtelepitett 72 magyar családnak, kilenc román „Tudor Vladimirescu" önkéntesnek és a szomszédos Szentandrás község igényjogosultjai egyrészének osztották ki. A volt volksbundisták azonban nem nyugodtak bele a kisajátitásba, hanem felbérelték Moldovan Ioan manista ügyvédet, aki a járási földosztóbizottsággal „elintézte", hogy a kisajátitott földeket a régi tulajdonosoknak itéljék vissza. Ez a visszaitélés meg is történt, azonban harmadfokon a megyei földosztóbizottság a községi bizottság határozatát fogadta el és *ugy döntött, hogy az illető gazdák földjeit ki kell sajátitani, mivel bebizonyosodott, hogy valóban tagjai voltak a „Volksbund"-nak és egyrészük az „SS"-nek is.* A kisajátitási ügyet — mivel a három döntés közül egyik — a járási — eltérő volt, végső fokon a Központi Földosztóbizottság elé terjesztették végleges döntés végett.

A svábok azonban a járási bizottság döntése után és a megyei bizottság döntése ellenére megkezdték manipulációikat a telepesek ellen. *A telepesek bántalmazása, ütlegelése napirenden volt.* Elannyira, hogy a hetvenkét magyar telepes család közül *56 nem birta tovább az állandó üldözést és elhagyta a községet.* Az ittmaradt tizenhat család üldözése továbbra is tartott és az elmult ősszel *[illegible] fenyegették meg őket, ha a föld megmunkálásával próbálkoznak.*

Ilyen előzmények után szállott ki a hely szinére április 3-án a megyei földosztóbizottság, melynek tagjai *Mihalca* Adrian törvényszéki elnök, mint az agrárbizottság elnöke, *Gherman* Iosif prefektus és a mezőgazdasági kamara igazgatója, *Lepedatu* I. és ott az ujpalotai földosztóbizottsággal folytatott megbeszélést. A megbeszélések eredményeképpen a következő döntést hozták:

A harmincnégy sváb gazda demokráciaellenes bünt követett el, amikor a „Volksbund" és az „SS" sorába lépett. Ennek a bünnek a következményeit viselniök kell. Ez a föld tehát, mely addig az ő tulajdonukat képezte — az arra igényjogosultak — tehát elsősorban a 72 magyar telepes család, valamint a kilenc „Tudor Vladimirescu" önkéntes — tulajdonába megy át és amint a központi földreform bizottság döntése is megérkezik, a birtokba helyezettek azonnal megkapják földbirtokleveleiket is.

SOÓS ANDRÁS

SPORT

Az NB I. husvéti eredményei:

A Vasas 3:2 (2:1) arányban legyőzte a Carment

Vereséget szenvedett az U Ploestiben

KOLOZSVÁR. — A Nemzeti Bajnokság husvétvasárnapi 18. fordulójában a Vasas kitünő játék után 3:2 (2:1) arányban megérdemelten győzött a Carmen ellen. A Vasas mindhárom gólját Váczi lőtte, mig a Carmen részéről G. Popescu és Farkas volt eredményes. Az Universitatea Ploestiben a Prahova csapatától 3:2 (1:0) arányban vereséget szenvedett, ami a forduló legnagyobb meglepetése volt. Bukarestben kettős mérkőzés volt. A CFR szerencsével győzött 2:0 (0:0) arányban a Dermagant ellen, mig a Juventus 4:1 (1:0) arányban verte a Szabadság csapatát. A Ciocanul öngóllal győzött 1:0 (1:0) arányban Krajován az FC Craiova ellen. Aradon az ITA fölényes játék után 6:2 (2:1) arányban verte az UDR együttesét, mig Temesváron a CFR 2:0 (1:0) arányban győzte le a második félidőben 10 emberrel játszó Jiul csapatát.

A 18. forduló után a bajnokság állása a következő: 1. ITA 32 p. 2. CFR Bukarest 25 p. 3. Juventus 24 p. 4. CFR Temesvár 23 p. 5. Ciocanul 22 p. 6. Universitatea 22 p. 7. Vasas 21 p. 8. Carmen 20 p. 9. Szabadság 18 p. 10. UDR 12 p. 11. Jiul 11 p. 12. Dermagant 11 p. 13. Prahova 7 p. 14. FC Craiova 4 pont.

Győztek az élvonalbeli csapatok az NB II-ben

KOLOZSVÁR. — Az NB II. csoportjában az élen lévő csapatok idegenben is megszerezték a pontjaikat. Eredmények: Brádon: Dermata—Mica 4:1 (2:1), Nagyváradon: Karres—Crisana 2:1 (1:0), Marosvásárhelyen: Phönix—CFR 2:1 (2:0), Aranyosgyérésen: Sodronyipar—Törekvés 4:0 (2:0), Tordán: Solvay—CFR 3:0 (1:0), Lupényban: Minerul—Arsenal 2:1 (1:0), Kolozsváron: Surianul—Victoria 3:0 (1:0). Az NB II. első csoportjában: AMTE—Politechnica 1:0, Locomotiva—CFR (Arad) 4:1. Venus—„23 August" 3:0, CAMT—Electrica 0:0, Unirea Tricolor—CFR (Caracal) 6:1. Az NB II. második csoportjában Textila (Sepsiszentgyörgy)—IAR 2:2, FC Ploesti—Ferroemail 1:0, FC Calarasi—Socec 2:2, Desrobirea—Textila 1:1 Spárta—Gloria CFR 3:0, STB—Politechnica 4:2.

Az első csoportban az Unirea Tricolor vezet 27 ponttal a Venus 25 pontja előtt, a második csoportban az FC Ploesti 25 ponttal a Textila 23 pontja előtt, mig a harmadik csoportban a Dermata 27 ponttal a Karres és a Phönix előtt, amelyeknek 26—26 pontjuk van.

A C-liga hetedik csoportjában a Puterea-Haggibbor fölényes játék után megérdemelten győzött 5:1 (1:0) arányban a Rutextil ellen. Szamosujváron: Spárta—CFR Kolozsvár 1:0 (1:0), Tordán: Sonametan—Unirea 3:0 (1:0). A bajnokságban a Haggibbor vezet 17 ponttal, a CFR 16 pontja előtt.

SPORTHIRADÓ

AZ UJPEST labdarugó csapata vasárnap és hétfőn Aradon játszott. Elsőnapi ellenfele a Spárta volt, amelyet csak nagy küzdelem után győzött le 3:2 (2:0) arányban. Hétfőn az Ujpest Zsengellér mesterhármasával 3:0 (1:0) arányban biztosan győzött az ITA ellen.

BUDAPESTEN a Ferencváros 30 ezer néző előtt 3:2 (2:0) arányban győzött az Austria és 5:2 (1:1) arányban a Rapid ellen. Az MTK 6:2 (2:2) arányban verte a Rapid csapatát, mig az Austriától 2:1 (0:0) arányban vereséget szenvedett.

A BEAC elnöksége és választmánya ma, szerdán este 6 órakor értekezletet tart a központi egyetem 101. számu tantermében.

AZ OSP elnöksége ma, szerdán este fél 7 órakor rendkivüli értekezletet tart, amelyen az uj főtitkárt, Josuf Cornel őrnagyot, beiktatják tisztségébe.

A KISPEST és a Csepel Bécsben játszott. A husvéti tornát a Kispest nyerte, amely a Viena ellen 6:4-re, mig a Wacker ellen 2:1 arányban győzött. A Csepel 4:3-ra kapott ki a Weckertől, mig a Viena csapatát 3:1 arányban győzte le.

„SZENTGYÖRGYI ISTVÁN" ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Szerdán délután 4 órakor: *János vit[illegible]*
Este 7 órakor: *Veszedelmes kanyar.*
Csütörtökön este 7 órakor: *Az [illegible]*
Pénteken: *Nincs előadás.*

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *A vipera.*
CORSO: *A győzelem árnyékában.*
RIO: *A három sportember.*
ROYAL: *Sári biró.*
ROYAL-TEREM: *A pokol völgye.*
SELECT: *Cézár és Kleopátra.*
URÁNIA: *Pat és Patachon.*

NYILTTÉR

(E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség).

ÉRTESITÉS.

Alulirott Ratiu Alexandru néhai Somlea Mihail gyógyszerész egyetemes örököse az érdekeltek tudomására hozom, hogy az általam örökölt Kolozsvár, Horea-ut 1 szám alatti, az utóbbi időben „Hargita" elnevezésü gyógyszertárat felszámolom és az 1947 április 1-től megszünt létezni.

Ratiu Alexandru Kolozsvár, Closca-utca 4 szám

APROHIRDETÉS

ADÁS-VÉTEL

VESZEK varrógépeket, varrógépfejeket, varrógéplábakat, varrógéptüket, kerékpárokat, kötőgépeket, alkatrészeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4927

MODERN Singer süllyesztős varrógép, kifogástalan állapotban eladó. Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82. 4927

EKG Ersza hálózati készülék, Braun-csöves phonagraphnak és axonographnak is használható, eladó. Cim: Technocomert, Szabadság-tér 10. 4967

ELADÓ egy garnitura cséplőgép, mely áll 1070-es MÁV cséplőből, 13.876 számu Fordson traktorból, podgyász-szekér, hordók-, mázsa stb.-ből. Bányász Ferenc, Kolozs, 78 szám. 4968

VESZEK szép vágott Mahoniát. Palocsay virágüzlet. F.

KOVÁCSSEGÉDET (üzemit) azonnalra felveszek. Cim a kiadóban. Gr.

JÓKARBAN lévő fehér gyermek sportkocsi eladó. Fenesi-ut 26. 1-es autóbusz. 5051

HALLÓ! Figyelem! Nálam visszavásárolhatja eladott dolgait. Veszek, eladok mindennemü tárgyat. Szentlélek-utca 10. Óvár. 5072

KEMÉNYFA háló, ebédlőkredenc, négyszögü magas polcos állvány, egyéb butorok eladók. Március 6 (Szentegyház)-utca 3, II. emelet, 6. 5044

FÉSÜLT angoranyul gyapju és egy 5-ös szekérráf eladó. Cim: Szitás-utca 40. IV. kerület. 5046

MOTOR (Ganz) 150 Voltos, 1 lóerős eladó, esetleg elcserélhető 380 Voltosra. Haraspanet, Kismester-utca 6. 5080

ALIG használt gyermekkocsi eladó. Decebal-utca 11 szám. 5047

VÁSZONBETÉTES gumitömlőt megvételre keresünk. „Oglinda", Horea-ut 58 szám. 5075

ELADÓ sürgősen a városból való elköltözés miatt kézzel faragott, ritkaszép antik háló, 2 ágy, 2 éjjeliszekrény, 2 ruhaszekrény, toalett 80 millió lejért. Érdeklődni „Terno" ügynökség, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 5067

TELEFONKÉSZÜLÉKET vennék. Szabadság-tér 21, II. emelet, iroda. 5071

EGY háló és egy varrógép eladó. Értekezni Szappan-utca 2, ékszerésznél. 5076

ELADÓ egy rövid, keresztthuros bécsi zongora. Kossuth Lajos-utca 32, balra 2. ajtó. 5050

DIÓFURNIROS hálóberendezés sürgősen eladó. Mócok-utja 105. 5066

EGY Singer varrógép eladó. Görögtemplom-utca 5, Sveller. 5065

GYAPJUFÉSÜLŐGÉPET megvételre keres Kleisl Zoltán, Nagybánya, Jókai-utca 12. F.

MOTORKERÉKPÁR 300-as eladó vagy elcserélném segédmotorossal. Hosszu-utca 3. 5061

4+2 UJTIPUSU rádió eladó. „Doina" bizományi üzlet, volt Bethlen-utca 15/a szám. 5058

ELADÓ modern dióháló prima betétekkel, valódi belga tükörrel. Postakert-utca 5, alsó csengő. 5057

HASZNÁLT ruhát veszek, külön nadrágok eladók. Balázs, Unió-utca 12. 5054

KISEBB és nagyobb szőnyeg, női és leányka kabát, könyvek eladók. Cim a kiadóban. Gr.

KERESEK pénzestársat borpincéhez, vendéglőbe forgalmas helyen, esetleg más megállapodással. Cim a kiadóba. 5042

ALLAST KAPHAT

ÖNÁLLÓAN dolgozó kelmefestősegédet felvesz Varga István Nagyvárad, Molotov-utca 20. 4169

AZONNALRA felveszek 1 ügyes kézileányt főzéshez értőt, 1 mindenesleányt, 1 szolgafiut. Mária királyné-utca 29, vendéglő. 5048

BEVEZETETT üzem keres kereskedelmi vezetőt társnak? Csak tőkeerős urakkal tárgyalunk. Cim a kiadóban. 5079

VAN SOK padlásiomia? SIRIUS pénzt ad érte! POSTAKERT-U. 3.

KERESEK erősebb ápolónőt járni nem tudó beteg mellé. Nimberger, Dózsa György-utca 24, üzlet. 5081

KÉT kisleány mellé — 3—5 évesek — idegen nyelvet beszélő nevelőnőt keresek vidékre. Ajánlatok Weil Sámuel Hátszeg cimre küldendők. F.

ÖNÁLLÓ szakácsnőt keresek április 15-ére. Cim a kiadóban. Gr.

EGY megbizható mindenest azonnal felveszek. Nagyné, Dózsa György-utca 11. 5065

GYAKORLOTT elárusitónőt alkalmazunk. Porcelán és szőnyeg szakmában dolgozók előnyben. Cim a kiadóban. 5056

ALLAST KERES

HÁZTARTÁS vezetését vállalná intelligens fiatal nő magános urnál vagy hölgynél. Esetleg vidéken is. Cimet kérem a kiadóban leadni „Otthon" jeligére. 5055

EGYEDÜLÁLLÓ, 55 éves, megbizható intelligens nő elhelyezkedést keres uri családnál, magános egyénnél. Tömegkonyha vezetésben gyakorlott. Jelige: „Április 15". 5074

INGATLAN-LAKÁS

BEKÖLTÖZHETŐ kétszer kettőszobás komfortos ház központ közelében, Attila-uti negyedben házhely, valamint több más ház sürgősen eladó. „Express" iroda, Unió- és Kötő-utca sarok. 5023

ELCSERÉLNÉM Unió-utcai szoba, fürdőszoba, előszobás lakásomat egy szoba vagy két szoba, konyhással, szintén belvárosban. Költségeket fizetem. Kossuth Lajos-utca 32, butorraktár. 5001

BUDAPESTI házat elcserélek kolozsvárival. Cim a kiadóban. 5052

ATTILA-ut környéki 2 szobás, konyhás, fürdőszobahasználattal rendelkező lakásomat elcserélném 1 szobás hasonlóval. Cim a kiadóban. 5050

KERESEK megvételre modern családi házat, esetleg öröklakást a központban. Ajánlatokat „Beköltözhető" jeligére a kiadóba kérek. 5045

EGY szoba, konyha komfortos lakás, modern berendezéssel a belvárosban átadó. „Hajlék" jeligére. 5084

ELADÓ sürgősen klinika környékén beköltözhető családi ház 1 szoba, konyha, speiz + 1 szoba, speiz, fáskamra, gyümölcsöskert, viz, villany 120 millió lejért. Majdnem 1 holdas gyümölcsös mind termő fákkal 75 millió lejért. „Terno" ügynökség, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 5067

ELADÓ Szent László-utcában szép, erős épitményü házastelek 2 szoba, konyha, fürdőszobahelyiség, speiz, 2×1 szoba, konyha, speiz, nagy pince, nagy udvar, majorságudvar, nagy fáskamra, 80 méteres gyümölcsöskert, beköltözhető lakással 350 millió lejért. „Terno" ügynökség, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 5067

BUDAPEST-Csepelen a villarészen 184 négyszögöles üres telek kolozsvári hasonló bármilyen ingatlannal elcserélhető. „Terno" ügynökség, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 5067

ELADÓ Kolozs megyében 42 holdas erdő, melyből 30 hold vágható, 650 millió lejért. „Terno" ügynökség, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 5067

SÜRGŐSEN eladó klinikák mellett 1 szobás beköltözhető kis villa, 1700 négyzetméteres gyümölcsöskerttel, 210 millió lejért. Mezey ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 16. 5069

ÜZLETHELYISÉG átadó berendezéssel együtt. Cim a kiadóban. 5063

ELADÓ főutvonalon 2 lakásos összkomfortos, parkettes, azonnal beköltözhető ház 680 millió lejért. Több kisebb-nagyobb gyümölcsös és házhelyek 30—160 millióig. Istók iroda, Mária királyné-utca 11. 5062

KÜLÖNFÉLE

37 ÉVES, tisztamultu, abszolut urileány szép lakásberendezéssel férjhez menne kisgyermekes diztingvált uriemberhez. Megkeresést „Mindent a gyermekért" jeligére a kiadóba kér. 4939

MENYASSZONYI ruhák, fátylak koszoruk, keppek kikölcsönzése, Dáhlia müvirág-szalonban, Horea-ut 35. F.

ÖRÖKBE adnám 2 éves leánykámat és 4 éves fiacskámat. Cim a kiadóban.

MÁSFÉLHÓNAPOS kisleányomat örökbe adnám. Budai Nagy Antal-utca 88. 5077

EGY világos bőrkesztyü elveszett a sportteleptől a főtérig utvonalon. Megtaláló százezer lej jutalmat kap. Eminescu-utca 13, I. emelet, iroda. 5073

Nyugdijasok és állásnélküli tisztviselők, kik összeköttetésekkel rendelkeznek, magas jutalékkal állást nyerhetnek a

„VICTORIA"

Szovjet-Román Általános Biztositó Intézet Rt. kolozsvári vezérügynökségénél, Jókai-utca 12. sz.

Jelentkezés mindennap d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig

Esslingeni ablakredőnyt,
Elite takaréktüzhelyt készit békebeli minőségben
Szántó Dezső Fia Nagyvárad
Képv.: Technocomert Kolozsvár
Szabadság-tér 10 szám.

MOZISOK!

VESZEK:
Egy teljes, vagy részleges mozifelszerelést,
2 drb. 30 watt erősségü vetitőgépet,
220—380 100 amperes dinamót.
Sürgős ajánlatot kérek a készülékek részletes leirásával és ármegjelöléssel
Tăută mérnök, Bukarest, Str. Romană 57. szám.

CAPITOL MOZGÓ! ! **Ma szerdán országos premier!**
Az első nagy francia film, amelyben együtt játszanak
MARLENE DIETRICH és JEAN CABIN,
aki 15 éve először jött vissza Európába
VIPERA (MARTIN ROUMAGNAC)
A legnagyobb francia filmalkotás a legnagyobb rendezőtől
A filmet minden mozi előtt először nálunk mutatják be. Husvét első és másodnapján d.e. 11 és 1 órakor matinék

VESZÜNK:
Villanymotor 1—3 H.P., Excentrikus prést 25—30 tonnást, Ihapingot, Edző kemencét
Köszörü köveket, Köszörü állványt, Manométert - redukálót, Biax és mindenféle szerszámokat
„CIOCANUL" Ipari Liceum
Bukarest, Cal. Dudesti 127. sz.
Telefon: 4.61.20

„VICTORIA" **Szovjet—Román Általános Biztositó Intézet Rt. — Ezuton értesitjük az ipari és kereskedelmi vállalatok tulajdonosait és vezetőit, hogy intézetünk elfogad: tüz, betörés, baleset, szállitmány és életbiztositások kockázatviselését a legkedvezményesebb feltételek mellett.**
Kérjük, forduljanak a legnagyobb bizalommal kolozsvári vezérügynökségünkhöz, Jókai-utca 12 sz.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Kolozsvár. — Felelős vezető: Kiss [illegible] igazgató. — No. 29. Fasc. jud. Cluj